

LAISVĖ--LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse valstijose

Metam prenumerata:	
Jungtinėse Valstijose	\$8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.)	9.00
Kanadoje	9.00
Kitur užsienyje	10.00
Pavienio egzempl. kaina	5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY

The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States

110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone Virginia 9-1827-1828
PRICE 5c A COPY

No. 30

***

Richmond Hill 19, N. Y., Ketvirt., Vasar. (Feb.) 12, 1953

***

Metai 43-tieji, Dienraščio 35-tieji.

KRISLAI

Jose Marti.
Milijonieriuko teismas.
Teroristai Izraelyje.
Ispanijoje.
Rašo R. MIZARA

Sių metų sausio 28 dieną sukako 100 metų nuo gimimo žymaus Kiūbos patrioto ir rašytojo Jose Marti.

Sis vyras paguldė savo galvą revoliuciniame išstojime prieš ispaniskus vergėjus — 1895 metais jis žuvo susirėmime su ispaniais, kurie tuomet dar laikė Kiūbą paverge.

New York Times apgailėtauja, kad si sukaktis, taip plačiai ir iškilmingai atžymėta Kiūboje ir kituose kraštuose, nebuvo tinkamai paminėta Jungtinėse Valstijose.

Ji nebuvo čia atžymėta dėl to, kad, ryšium su Jose Marti žygiais, būtų tekę paminėti tą faktą, jog šiandien Kiūba turi prisilėgęs monopolistinis Jungtinių Valstijų kaptalas.

Ta pačia proga turėtų laikraštis pripažinti, kad "nacionalizmas, šiuo metu besipleitojas Lotny Amerikoje... yra destruktivus, ksenofobiskas (neapkenčias svetimų kraštų), anti-jankiskas..."

Kad visoje Lotny Amerikoje anti-jankiskumas plėtojasi, pripažino ir valstybės sekretorius Mr. Dulles savo kalboje, sakytoje prieš trejetą savaičių.

New Yorke prasidėjo milijonieriuko* Jelke byla. Minot Frasier Jelke kaltinamas daryme biznio iš prostitucijos.

Vyrukas poruodavo jaunas, gražias mergėles su turtingais gašlūnais ir iš to darydavo nemažą pinigą.

Užtenkamai buvo "klijentų", kurie už vieną naktį mokėdavo po \$500.

Biznis, kaip matome, buvo geras. Kokiū būdu Jelke "pakliuvo", kol kas sunku pasakyti.

Bet jo teismas eina prie uždarų durų.

Kodėl? Todėl, kad teisėjas nenori "šargoti" turtingų pasileidėlių, nenori, kad jų vardai patektų visuomenės akis.

O mergaičių, nuvartų ir prostitucijos rinką, nepaiso nei teisėjas, nei komercinė spauda.

Tokia dorovės taisyklė vyrą dabartinėje visuomenėje santvarkoje!

Izraelio teroristai įmetė bombą į Tarybų Sąjungos atstovybę Tel Aviv mieste, padarydami nemažą žalą.

Prieš kiek laiko bomba buvo įmesta į Čechoslovakijos atstovybę.

Tarybų Sąjunga buvo viena pirmųjų valstybių, pripažinusių Izraelį.

Čechoslovakija siuntė Izraeliui ginklus, kai pastarasis kariavo su arabiškomis valstybėmis.

Taigi dabar atsimoka! Bet už tai negalima kaltinti visų izraelitų; kalti zionistiški teroristai. Jie yra neprieteliai Izraelio, neprieteliai visų žydų darbo žmonių.

Barcelona teisiama du broliai: Antonio ir Joaquina Sarrau, taipgi jauna mergina.

ANGLIJOS POLITIKAI VĖL SMERKĖ SIŪLYMĄ UŽBLOKUOT KINIJĄ

Seimo lordų rūmo vadai grasina net laužyt amerikinę blokadą

London. — Anglijos seimo aukštojo lordų rūmo pirmininkas ir kiti vadovai smarkiai kritikavo amerikinius planus — užblokuoti Kinijos sausžemį.

Kalbėtojai reiškė baime, kad iš to galėtų kilti platus azijinis karas.

Vienas vadovaujantis lordas pareiškė: —Anglijos karo laivynas gins Kinijon plaukiančius Ceilono laivus, lygiai kaip ir pačios Anglijos prekinis laivus, jeigu amerikiniai

blokuotojai mėgintų juos sulaikyti bei užgrobti jų krovinius.

Zymėtina, kad Ceilonas bei kiti anglų imperijos kraštai veda gana plačią prekybą su liaudiškąja Kinija.

Izraelio policija ieško teroristų, metusių bombą į Sovietų atstovybę

Tel Aviv, Izraelis. — Izraelio policija areštavo 30 įtariamų teroristų. Manoma, kad pagal jų samokslą buvo mesta bomba į Sovietų atstovybės patalpą.

Bomba sužeidė penkis asmenis, būtent: Klaudiją Jeršovą, Sovietų atstovo žmoną; Sofiją Vaną, rusų atstovybės virėją; atstovo Povilo Jeršovo sekretorę, jo automobilio vairuotoją ir vieną žydų vaiką gretimame name.

Republikonai pašalino ir Roosevelto telefonistę

Washington. Republikonų valdžia pašalino ir senąją prezidentinių rūmų telefonistę Louisą Hackmeister, kuri per 20 metų tarnavo prezidentams Rooseveltui ir Trumanui. Jinai yra 62 metų amžiaus mergina.

Washingtono laikraštis Evening Star dėl to rašo: "Na, tai politinis kirvis nukirto ir nabagę Hackutę."

Franco įkalino dar tris jaunus fašizmo priešus

Barcelona, Ispanija. — Karinis Ispanijos fašizmo teismas nuteisė tris jaunuolius ketveriems iki 20 metų kalėjimo už samokslą nuverstį Franko diktatūrą.

Jie, broliai Antonio ir Joaquina Sarrau, ir vieno brolio mergina Joaquina Dorado priklausė Ispanų Jaunimo Judėjimui dėl Išlaisvinimo, ir iš Francijos atvyko Ispanijon slapta veikti prieš fašizmą. Policija sako radus jų ginklų sandėlius kalnuose.

Vienas brolis už tai nuteistas 20 metų kalėti, kitas brolis 4-riems metams įkalintas, o mergina — 15 metų.

SENYVA MOTERIS LAUKIASI TRIJUKŲ

Brighton, Anglija. — Gydytojų tyrimai, X-spinduliais surado, kad Ivy Spencer'ienė, 48 metų amžiaus, yra neščia trimis kūdikiais.

Valstybės sekretorius Dulles (centre) ir savitarpio saugumo administratorius Stassen (dešinėje) atsisveikina su savo draugais, vykdami į Europą įtikinti jos vadovus, kad Eisenhoweris nemano praplėsti karą. Bet pasirodo, kad jie negalėjo įtikinti. Europa yra labai susirūpinusi prez. Eisenhowerio patvarškumu Kinijos klausimu.

JANKIAI UŽMUŠĖ DAR 1 BELAISVI, SUŽEIDĖ 38

Korėja. — Amerikonų komanda praneša, kad "Jungtinių Tautų sargai", slopindami belaisvių "riauses" Kodže salos stovykloje, užmušė dar vieną Siaurinės Korėjos liaudininką ir sužeidė 38 kitus.

Indonezai reikalauja plačios prekybos su Sovietų Sąjunga

Jakarta, Indonezija. — Indonezijos seimo komitetas užsieniškais reikalais siūlė negaišiuojant apsiiekti ambasadoriais su Sovietų Sąjunga. Sako, tuomet Indonezija galėtų vesti plačią, naudingą jai prekybą mainais su Sovietų Sąjunga. Indonezija teiktų Sovietams gumą (robą) ir kitus savo produktus, o iš Sovietų Sąjungos gautų mašinas, darbus ir kitus fabri-

Vakarų Vokietija gauda laisvuosius jaunuolius

Bonn, Vokietija. — Vakarinės Vokietijos policija urmu užklupo Laisvojo Vokiečių Jaunimo istaigas ir suėmė kelias dešimtis jaunuolių, kovotojų už taiką. Nes tie jaunuoliai ragina vokiečius atvesti Amerikos siūlomą karines sutartis.

Kartu suimta ir keturi vadai naujosios nacių organizacijos, kuri vadinasi "Vokietijos laisvės korpusai."

Vietnamiečiai vėl smogė francūzams

Hong Kong. — Vietnamo liaudininkų radijas iš Indokinos teigė, kad jie užklupo ir sunaikino kelis šimtus francūzų, kurie buvo su parasiūtais iš lėktuvų nuleisti žemyn Nasn fronte.

ORAS. — šilčiau ir lietus.

MOKSLININKAI SAKO, REPUBLIKONŲ POLITIKA PLATINA KARĄ

Mokslų-profesijų organizacija šaukia sustabdyt Korėjos karą

New York. — Mokslų, Meno ir Profesijų Nacionalė Taryba pareiškė, kad Eisenhowerio republikonų valdžia, atidarydama Čiang Kai - šekui įsiveržimą iš Formozos salos į Kinijos sausžemį, tuomi juo aršiau

Amerikonai Korėjoj paleido daugiau šovinių, negu pasauliniame kare

Washington. — Generalai raportavo kariniam Senato komitetui, kad Amerikos kariuomenė Korėjoj iššovė jau daugiau artilerijos sviedinių, negu visame Antrajame pasauliniame kare.

(Bet Korėjos karas oficialiai vis dar laikomas tik "policiniu veiksmu" prieš komunistus, o ne tikru karu.)

Viena. — Pranešama, kad ir Čechoslovakijoj plinta influenza.

Kairieji laimėjo rinkimus 90 Italijos miestelių

Roma. — Per naujus rinkimus Italijos miesteliuose komunistai išvien su kairiesiems socialistais laimėjo 90 miestelių valdybas.

Valdiškoji krikščionių demokratų partija susimetė krūvon su kitais dešinišiais ir ėmė viršų 177 miesteliuose. Bet vis tiek kairieji gavo daugiau kaip trečdajį miestelių valdybų.

Kodėl Van Fleet nesumušė Korėjos liaudininkų?

Korėja. — Atvyko naujas amerikonių komandierius gen. Maxwell D. Taylor, vieton pasitraukiančio generolo Jameso Van Fleeto.

Vienoje atsisveikinimo kalboje Van Fleetas tvirtino, kad jo komanduojami amerikonių su talkininkais jau "metai atgal sumušė" Siaurinės Korėjos liaudininkus, bet derybos dėl paliaubų "sulaikė" amerikonus nuo galutinio laimėjimo.

Kitame atsisveikinime gen. Van Fleet, tačiau, tvirtino, kad ir dabar amerikonių "galėtų suplikti" Korėjos komunistus.

O iš pat pradžių, kai tik jis buvo paskirtas komandierium, Van Fleetas pasižadėjo greitai nušluoti Korėjos liaudininkus; bet užstrigo faktinai toj pačioj vietoj.

platina karą Azijoje. Ta amerikonių intelektualų organizacija pasiuntė atsisaukima prez. Eisenhoweriui ir Kongresui, ragindama tuojau sustabdyt karo veiksmus Korėjoje, o paskui derėtis dėl apsiiektimo kariniais belaisviais.

Mokslininkų - profesionalų taryba kartu ragino Eisenhowerį eiti į tiesioginius pokalbius su premjeru Stalinu, o toliau sušaukti penkių didžiųjų valstybių taisykmosi konferenciją — Amerikos, Anglijos, Sovietų Sąjungos, Francijos ir Kinijos Liaudies Respublikos.

Guatemala malšina dešiniųjų riaušes prieš komunistus

Guatemala. — Apie 7,000 dešiniųjų - reaktininkų sukėlė riaušes, šaukdami: "Pašalint komunistus ministrus iš Guatemalos valdžios." "Sudegint naująją konstituciją!"

Riaušininkai grūmojo įsiveržti į prezidento palaciu. Bet kariuomenė ašarinėmis dujų bombomis ir kitais inagiais išblaškė riaušininkus. Kariuomenei padėjo studentai ir darbininkai. Vienas trukšmadaris tapo nukautas, keli sužeisti, kai kurie kiti areštuoti.

Reaktininkai bruzda prieš naująją konstituciją ypač todėl, kad jinai reikalauja padalint dvarų žemes bežemiams ir mažai žemiams valetiečiams, pripažįsta teises darbo unijoms ir leidžia komunistams veikti.

Gen. Naguibo karinė konstitucija Egiptui

Kairo, Egiptas. — Generalas Naguibas, Egipto premjeras, paskelbė naują laikiną konstituciją, pagal kurią jis be seimo valdys Egiptą per trejus metus.

Naguibo paskirta trylikos karininkų taryba ir jo ministrų kabinetas užgyrė tą konstituciją.

Naguibas sakė, tokia valdžia reikalinga, kad sekmingiau galėtų vyti anglus laukėn iš Spezo kanalo ruožto ir iš egiptinio Sudano.

Višinskis vėl dalyvaus Jungtinių Tautų seime

Maskva. — Sovietų užsienio reikalų ministras Andrius Višinskis dalyvaus ir Jungtinių Tautų seimo sesijoje, kuri atsidarys vasario 24 d. New Yorke.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, JOHN GRUBAS; Secy.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$8.00	Canada and Brazil, per year	\$9.00
United States, per 6 months	\$4.50	Canada and Brazil, 6 months	\$5.00
Queens Co., per year	\$9.00	Foreign countries, per year	\$10.00
Queens Co., per six mos.	\$5.00	Foreign countries, 6 months	\$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

ABRAOMAS LINCOLNAS

PRIEŠ 144 METUS vasario 12 dieną gimė Abraomas Lincolnas, 16-tasis eilinis Jungtinių Valstijų prezidentas. Lincolnas, augęs varge, jaunatvėje sunkiai dirbęs višokius farmų darbus, vėliau, persikėlus jam į Illinois valstiją gyventi, pradėjo dalyvauti politiniame judėjime.

Keturis paeilii kartus jis buvo išrinktas į Illinois valstijos seimelį. Vieną kartą buvo išrinktas į Jungtinių Valstijų Kongresą. Du kartą buvo išrinktas Jungtinių Valstijų prezidento vietai. Deja, antrąjį terminą jam vos pradėjus eiti, vergokratų budelis jį nušovė.

Lincolnas per ilgą laiką buvo whigų partijos šalininku. Tik viduryje 19-to amžiaus jis pradėjo organizuoti republikonų partiją ir šios partijos sąrašė 1860 metais jis buvo išrinktas krašto prezidentu.

LINCOLNAS, KAIP ŽINOMA, vadovavo Civiliniam Karui, kurį pradėjo vergokratų, — vergijos šalininkai iš pietinių valstijų.

Lincolnas paskelbė vergijos panaikinimo aktą. Lincolnas stėjo už tai, kad kraštas būtų apvienytas, kad jis būtų pagrįstas samdomuoju darbu, o ne pusiau: pusė — vergija, pusė — samdomasis darbas. "Padalinti namai negali laikytis," ne kartą sakė Lincolnas.

Taigi, Lincolnas šiandien žinomas, kaip republikonų partijos įkūrėjas, kaip Civilinio Karo vadovautojas, triuškinęs vergijos sistemą, kaip vergų išlaisvintojas, vergijos panaikintojas.

BET YRA DAR VIENAS didelis Lincolno nuopelnas, kurį šių dienų komercinė spauda ir kiti šalčio karo šalininkai bando nutylėti, bando užtušuoti.

Lincolnas buvo atkaklus priešininkas karo prieš Meksiką, — karo, kurį vedė prezidentas Polk, karo, kuris Meksiką apiplėšė, atimdamas iš jos milžiniškas žemės sritis, tarp kitko — Kaliforniją.

Kongreso rūmuose ir už Kongreso rūmų sienų Lincolnas tą karą smerkė, kaip užpuolikišką ir plėšikišką. Lincolnas nesibijojo būti mažumoje, nepaisė to, kad karo šalininkai jį puls, šmeiš, kaip šiandien šmeišia ir persekioja tuos, kurie priešingi karui Korėjoje.

Lincolno nusistatymas prieš karą su Meksika, jo kovą prieš ano meto karo šalininkus, yra įkvėpimu šių dienų karo Korėjoje priešininkams.

KITAS DALYKAS, reikalingas šiandien turėti galvoje, tai Lincolno pasisakymas už žmonių teisę valdžiai pakeisti.

Šiandien, kaip matome, yra persekiojami, kalinami žmonės, būk jie galvoją apie jėgą ir prievartą valdžiai nuversti.

Ką gi sakė Lincolnas tuo klausimu? "Bile žmonės, bile kur, turėdami palinkimo ir galios, turi teisę sukilti ir nuversti gyvuojančią vyriausybę ir sudaryti naują, tokią, kuri jiems geriau tiktų. Ši tai yra brangiausia, švenčiausia teisė — teisė, kuri, mes viliamės ir tikimės, išlaisvins pasaulį..."

Arba: "Ši šalis su savo įstaigomis priklauso žmonėms, kurių ji gyvena. Kuomet jie besijaus pavargę dėl gyvuojančios valdžios, jie galės panaudoti savo konstitucinę teisę taisyti ją, bei revoliucinę teisę pašalinti arba nuversti ją."

APIE DARBININKUS ir darbą Lincolnas sakė: "Darbas yra, pirmesnis ir nepriklausomas nuo kapitalo. Kapitalas yra tikrai darbo vaisius, ir jis negalėtų egzistuoti, jei darbas nebūtų egzistavęs. Darbas yra vyresnis už kapitalą ir todėl jį turi būti kreipiama daugiau dėmesio."

Palyginkit Lincolno pasakymą su šių dienų republikonų nusistatymu ir jūs matysite, kad tarp Lincolno ir Eisenhowerio politinio nusistatymo yra praraja.

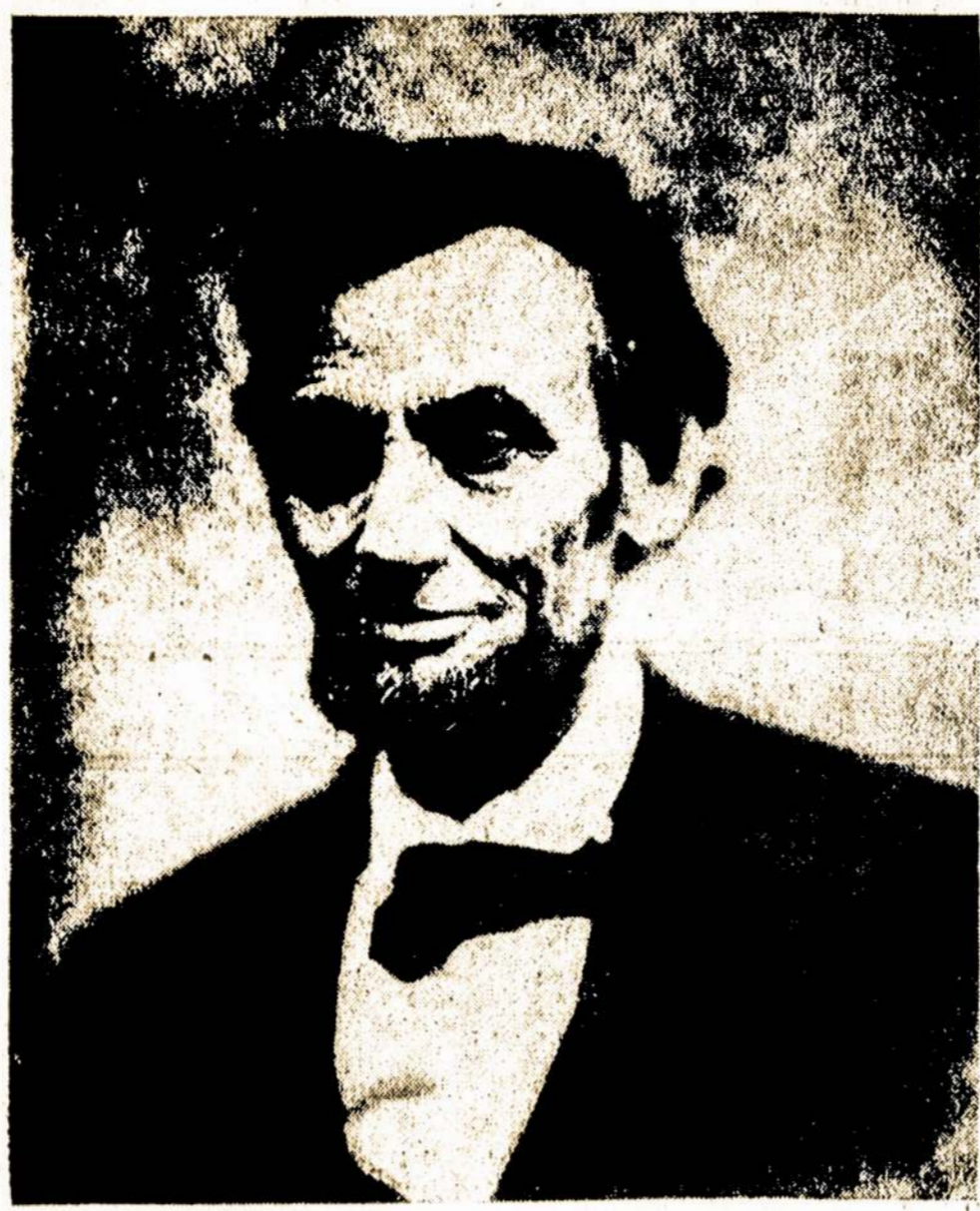
LINCOLNAS buvo griežtas priešas ateivių-sveturgių persekiojimo. Jis sakė, jog tikraisiais amerikonaais tegalima skaityti tik indijonus, gi baltveidžiai — visi ateiviai. Jo žodžiais:

"Kas gi yra čia gimiai, tikrieji amerikonaai? Ar jie nedėvėjo laukinių žmonių priejuosto ir ar jie nenešiojo indijoniško kirvuko (tomahawk)? Mes išvarėme juos iš jų namų ir dabar puolame kitus, neturėjusius laimės atvykti ščia anksčiau kaip mes arba mūsų protėviai."

Šitaip Lincolnas žiūrėjo į sveturgimius Amerikoje.

NEŽIŪRINT, kurį svarbesnį visuomeninį klausimą paįsimė, Lincolnas jį žiūrėjo tikro žmogaus akimis. Jis gynė žmogaus teisę, nežiūrind, koks tas žmogus buvo: baltas, juodas ar raudonas, nežiūrind, kur jis buvo gimęs. Šių dienų republikonaai, kurie nūnai sėdi valdžios krėslė ir skelbiasi esą Lincolno pasekėjais, yra veidmainiški politikieriai, tarnaują turtingiausiems kapitalistų sluoksniai.

Tai reikia turėti galvoje minint Abraomo Lincolno gimtadienį.

Abraomas Lincolnas

AR GALIMA FAŠIZMUI GRĮŽTI LIETUVON?

Nors trumpoje sutraukoje perbėgsime padarydami peržvalgą, butent, ar yra prielankių aplinkybių, kad fašistuojančiai buržuazijai būtų progu išlaužti Lietuvos žemę.

Daug dar randasi dabartinė Lietuvos valdžia nepripažinti ir mastančių, kad jau nebetoli toji valanda, kuomet galingas varpas suskambės, pranešdamas fašistams, kad ponai jau Kauną valdo, o alginiai vergai prašo iš ponų duonos ar darbo.

Tokis mąstymas ir tokios kalbos yra trumparegiškos, nepažinimas ar nenorėjimas pažinti praeties istorinių nuotikių, žmonių sukilimų ir socialistinės revoliucijos prieš darbo žmonių pavergėjus ir išnaudotojus.

Prabėgusių amžių laikais buvo skirtingų vergų ir baudžiauninkų sukilimų prieš dvarponius ir bajorus, bet tie sukilimai budavo išdaužomi, sunaikinami. Kodėl? Todėl, kad neturėjo masinio darbo žmonių atsiliepimo ir taip rutuliavosi iki tų laikų, pakol industrija pakilo. Nuo tų laikų pradėjo būti aiškesnės kovos dėl pagerinimo ir palengvinimo gyvenimo be paliovos sunkiai dirbančiesiems.

Buvo užtektinai kalbama-diskusuojama ir praėjusiais baudžiaivos laikais, kaip pritraukti sodiečius noriai eiti tėvynės ginti. Bet, kaip jau žinoma, ponai remdavosi ne žmoniškumo idėjomis, o sidabriais tų laikų pinigais ir todėl tėsėsi negavimas įvalias tinkamų vyrų ponų, bajorų tėvynei ginti. Ir taip visoje Europoje tėsėsi, iki baudžiaiva buvo panaikinta.

Dr. S. Matulaitis "Lietuvių tautos istorijoje" rašo: "1789 m. Prancūzijos sostinėje Paryžiuje prasidėjo judėjimas prieš senąją tvarką. Mat tais metais karalius, neturėdamas iš kur imti pinigų išlaidoms, nes išdas buvo tuščias, sušaukė į Paryžių luomų atstovus, kad išgalvotų, kur gautų pinigų. Susirinkę Paryžiuje miestiečių ir sodiečių atstovai ėmė kritikuoti valdžios šeiminkavimą. Karalius pasakė, kad jisai sukviestų juos tikrai išgalvoti jam, iš kur paėmus pinigų. Atstovai nenorėjo klausyti karalius. Atstovus palaikė Paryžiaus miestiečiai. Su ginklu rankose paryžiečiai suskato ginti žmonių atstovus ir kariauti

su valdžia. Liepos 14 d. sukilėliai sugriovė visas kareivinių Bastilijos, kuriose valdžia kalindavo visus politinius kalinius."

Kaip aiškiai yra pabrėžta, kad anuose laikuose, kai nebuvo kalbos apie socializmą ar komunizmą, matome vieną ir tą patį bendrą laisvės troškimą. Sodiečiai su miestiečiais susijungė uždayė anų laikų valdovams skaudų smūgių, nuvertė karališką, baudžiaivos palaikytoją valdžią, išsirikino savus atstovus, sudarydami parlamentinius tarimus ne tik sulygino luomus, bet drauge išlaisvino ir baudžiauninkus sodiečius, kurie su didžiu džiaugsmu pasitiko jiems suteiktąją laisvę. Virš 160 metų nuo to laiko pabėgo; Atrodo gana tolima praetis. Bet ir tada Prancūzijos miestiečiai su sodiečiais suprato bendrą, vieningą kovą už geresnį, lengvesnį ir laimesnį gyvenimą.

Dabar gi kiti laikai. Darbo žmonės geriau apsiungę, geriau organizuoti. Toje linkmėje padaryta nemažai progreso.

Ar yra nors kokia galimybė, kad į Lietuvą galėtų įžengti fašistinės buržuazijos armija? Man rodos, nėra jokių galimybių svetimoms armijoms į Lietuvos žemę įsibriauti. Lietuvoje dabar yra socialistinės ekonomijos santvarka. Svarbiausia jiems yra tobulinti, gerinti, kelti aukštyn ir aukštyn gyvenimą. Prieš išnaudotojus kova, galima sakyti, baigta. Pasielktas tautos vieningumas ir obalsis prieš karą, už taiką ir tautų vienybę. Na, jeigu kas nors išprokuotų Vakarų valstybes kariauti prieš bet kurią liaudišką valstybę, Tarybų Sąjungą turi su jomis apsigynimo sutartis ir pasirengusi jas apginti. Tas pats būtų ir su Lietuva.

O dar kitas dalykas. Lieuva dabar, geografiniai stovi ne taip, kaip buvo prie fašistinio Hitlerio, kuomet Lietuva rubežiaivosi su Vokietija. O tai sudarė didelį parankumą hitlerinėms gaujoms įsibriauti į mūsų gimtąjį kraštą Lietuvą.

Dar vienas vakarų kapitalistams sunkumas, tai didelės viso pasaulio žmonių didžiūmos troškimas taiką palaikyti ir vieningai tarp tautų gyventi. Ne tik ryčiuose, bet ir vakaruose mi-

PAVAŽINĖJUS PO FLORIDĄ

Rašo S. V.

(Pabaiga)
Miamijs vaismedžiai mango apsipilą žiedais, bet vaisiaus būna tik paragaut. Gi Clearwaterj didelis Pakalniškių mango medis, sako, būna pilnas vaisiaus, jie nespėja jo sunaudot, supūsta nukritę.

Atgal į rytus skersai Floridą; aplankėm Joną Vilkelį

Iš Clearwaterio leidomės link paskilusių Cypress Gardens, prie miesto Winter Haven, o iš čia vykom į Orlando.

Orlandoj pirmiausiai susiradom gerą laisvėitį ir jo sūnų Juraicius. Su tėvo Juraičio pagalba nuvykom pas didelių orandžių sodų savininkus Lie tu v n i k u s. Didingai atrodo jų rezidencija. Gyvena kaip Adomas su Ieva rojuj. Iš čia nuvykom į apskrities ligoninę aplankyti drg. Joną Vilkelį. Atrodo žymiai angliakasių dusulio suvargintas, bet, kaip visuomet, ūpingas. Tuo metu jis jautėsi prasciau negu paprastai dėl to, kad jį apsedusi "flu," kosti. Kvėpuoja sunkiai, miegas prastai, bet liga blogyn neįnanti. Įteikėm jam kelių draugų linkejimams su dolerinėmis smulkiem reikalom. Jis nelinkęs priimt pinigines dovanas, bet neatmetė. Sako, nenorįs būt kitiems našta. Mes gi jam atskakėm, kad jis nėra tik pats sau, o yra dalis mūsų judėjimo kūno, todėl jo reikalas yra mūsų visų reikalas.

Aplankėm Joną Spurgą
Drg. Klimas norėjo būtinai aplankyti buvusį longailandietį Joną Spurgą, savo vaikystės draugą, rytiniame Floridos krašte, Merrit saloj, tai iš Orlando leidomės ten. Jau išvažiuojant iš Orlando miesto mus pagavo smarkus lietus. Spurgą šiaip-taip susiradom. Po ilgoko pokalbio atsiveikionome ir išvažiuome ieškot nakvynės moteliuose (Spurgų butas tuo metu buvo užimtas viešniomis). Rytė vėl leidomės skersai Floridą link Ocalos, aplankyti plačią reklamuojamą Silver Springs. Tikrai verta pamatyti gamtinę idomybę. Iš čia jau važiuome tiesiog namo.

Skurdūs namukai
Georgijoj ir Karolinose, kaip važiuojant į pietus pajūrinu 17-tuoju keliu, taip ir parvažiuojant giluma eina nanciuoju 103-ju keliu, kaž kodėl labai retai matosi fama su gražia rezidencija. Daugiausiai ant stulpiukų sukaltos lentų stubukės, retai kuri buvusi nudažyta, nuo senumo pakrypusios, apirusios. Veik visose matosi negrai gyventojai. Rodos, važiuojame per kokią tai komercinės spaudos išbaubintą šalį už "geležinės uždangos." Priešais vieną tokią būdą Klimas sustabdė mašiną ir atsistojo su kamera nufotografuot. Negrė moteris išėjo su vaiku ant rankų ir lyg išgastingai žiūri į mus. Mes tuoj leidomės važiuot, kad nemanytų, jog manome ją užpult.

Segregacija
Pirmą kartą savo gyvenime gavome segregacijos įspūdį Virginijos valstijoje, keliantis feru per Chesapeake Bay. Negrų laikosi atskirai, ir tolietai keturi, vietoj dviejų: du baltiem vyram ir moterim ir du negram vyram ir moterim. Antrą segregacijos vietą pastebėjom minėtajame Virginijos miestelyje Edenton; gasolino stoty atskiri tolietai baltiesiems ir negrams. Kitur gasolino stolyse tokio atskyrimo ar nepastebėjome ar jo tokiose vietose nėra.

Miamiečiai pasakoja, kad busuose baltieji pasazieriai, jei nėra vietos baltųjų dalyj, atsisėdę negrų vietoj, o vėliau jėję busan negrai, jei nėra vietos jiems paskirtoj dalyj, stovi, žvairai pasižiūri į jų vietoj sėdinečius baltuosius, bet nieko sakyti nedrįsta. Bet jei negras, nesant vietos jiems paskirtoj dalyj, atsisėda prie baltųjų, tai tuojau būna nemandagiai išprašomas.

Idomų nuotikį pasakojo K. Dėpsas.

Skurdūs namukai
Georgijoj ir Karolinose, kaip važiuojant į pietus pajūrinu 17-tuoju keliu, taip ir parvažiuojant giluma eina nanciuoju 103-ju keliu, kaž kodėl labai retai matosi fama su gražia rezidencija. Daugiausiai ant stulpiukų sukaltos lentų stubukės, retai kuri buvusi nudažyta, nuo senumo pakrypusios, apirusios. Veik visose matosi negrai gyventojai. Rodos, važiuojame per kokią tai komercinės spaudos išbaubintą šalį už "geležinės uždangos." Priešais vieną tokią būdą Klimas sustabdė mašiną ir atsistojo su kamera nufotografuot. Negrė moteris išėjo su vaiku ant rankų ir lyg išgastingai žiūri į mus. Mes tuoj leidomės važiuot, kad nemanytų, jog manome ją užpult.

Segregacija
Pirmą kartą savo gyvenime gavome segregacijos įspūdį Virginijos valstijoje, keliantis feru per Chesapeake Bay. Negrų laikosi atskirai, ir tolietai keturi, vietoj dviejų: du baltiem vyram ir moterim ir du negram vyram ir moterim. Antrą segregacijos vietą pastebėjom minėtajame Virginijos miestelyje Edenton; gasolino stoty atskiri tolietai baltiesiems ir negrams. Kitur gasolino stolyse tokio atskyrimo ar nepastebėjome ar jo tokiose vietose nėra.

Miamiečiai pasakoja, kad busuose baltieji pasazieriai, jei nėra vietos baltųjų dalyj, atsisėdę negrų vietoj, o vėliau jėję busan negrai, jei nėra vietos jiems paskirtoj dalyj, stovi, žvairai pasižiūri į jų vietoj sėdinečius baltuosius, bet nieko sakyti nedrįsta. Bet jei negras, nesant vietos jiems paskirtoj dalyj, atsisėda prie baltųjų, tai tuojau būna nemandagiai išprašomas.

Idomų nuotikį pasakojo K. Dėpsas.

nėj Floridoj ir Pietinėj Georgijoj visa pakele pušys yra žemai iš vieno ir iš abiejų šonų nutašytos, ant nutašymo "V" raidės forma prikalti du pagaliukai (ar gal gumos šmočiukai), o apačioj pakabinti puodukai bei skardinės smalos varvėjimui. Tai rodo, kad tose valstijose yra plati turpentino industrija. Vienu pušių nutašymai yra nauji, kitų jau pajudėję bei apriję. Atrodo, kad nuo tokio "melžimo" pušys nemiršta. Bet "išmelžtųjų" medis, sakoma, yra prastas — lyg išpurtes ridikas. Gi iš sveikųjų šios rūšies pušių būna labai geri stulpai.

Gaisrai. Ir gaila ir pikta darosi žiūrint į apdegusius pušynus. Tai yra vyriausiai tabokių "nuopelnas." Vienur dar šviežios gaisrų žymės, o kitur jau spėjusios žolės ir palmetomis užželt; tik žemai apsilvilius pušių žievė liudija buvusius gaisrus. Kur pušynas tankus, pušys išaugusios aukštos, žemai be šakų, tai dažnai gaisras jų mirtinai nepažeidžia; žolės ir palmetos išdega, o pušių perkaitint nespėja. Bet kai gaisras įsižiebčia jauname pušyne, tai lieka jau kitoks vaizdas — miško apačia išdeguos, o skujos iki viršūnių parudavusios, miškas jau miręs.

Skurdūs namukai
Georgijoj ir Karolinose, kaip važiuojant į pietus pajūrinu 17-tuoju keliu, taip ir parvažiuojant giluma eina nanciuoju 103-ju keliu, kaž kodėl labai retai matosi fama su gražia rezidencija. Daugiausiai ant stulpiukų sukaltos lentų stubukės, retai kuri buvusi nudažyta, nuo senumo pakrypusios, apirusios. Veik visose matosi negrai gyventojai. Rodos, važiuojame per kokią tai komercinės spaudos išbaubintą šalį už "geležinės uždangos." Priešais vieną tokią būdą Klimas sustabdė mašiną ir atsistojo su kamera nufotografuot. Negrė moteris išėjo su vaiku ant rankų ir lyg išgastingai žiūri į mus. Mes tuoj leidomės važiuot, kad nemanytų, jog manome ją užpult.

Segregacija
Pirmą kartą savo gyvenime gavome segregacijos įspūdį Virginijos valstijoje, keliantis feru per Chesapeake Bay. Negrų laikosi atskirai, ir tolietai keturi, vietoj dviejų: du baltiem vyram ir moterim ir du negram vyram ir moterim. Antrą segregacijos vietą pastebėjom minėtajame Virginijos miestelyje Edenton; gasolino stoty atskiri tolietai baltiesiems ir negrams. Kitur gasolino stolyse tokio atskyrimo ar nepastebėjome ar jo tokiose vietose nėra.

Miamiečiai pasakoja, kad busuose baltieji pasazieriai, jei nėra vietos baltųjų dalyj, atsisėdę negrų vietoj, o vėliau jėję busan negrai, jei nėra vietos jiems paskirtoj dalyj, stovi, žvairai pasižiūri į jų vietoj sėdinečius baltuosius, bet nieko sakyti nedrįsta. Bet jei negras, nesant vietos jiems paskirtoj dalyj, atsisėda prie baltųjų, tai tuojau būna nemandagiai išprašomas.

Idomų nuotikį pasakojo K. Dėpsas.

Skurdūs namukai
Georgijoj ir Karolinose, kaip važiuojant į pietus pajūrinu 17-tuoju keliu, taip ir parvažiuojant giluma eina nanciuoju 103-ju keliu, kaž kodėl labai retai matosi fama su gražia rezidencija. Daugiausiai ant stulpiukų sukaltos lentų stubukės, retai kuri buvusi nudažyta, nuo senumo pakrypusios, apirusios. Veik visose matosi negrai gyventojai. Rodos, važiuojame per kokią tai komercinės spaudos išbaubintą šalį už "geležinės uždangos." Priešais vieną tokią būdą Klimas sustabdė mašiną ir atsistojo su kamera nufotografuot. Negrė moteris išėjo su vaiku ant rankų ir lyg išgastingai žiūri į mus. Mes tuoj leidomės važiuot, kad nemanytų, jog manome ją užpult.

Segregacija
Pirmą kartą savo gyvenime gavome segregacijos įspūdį Virginijos valstijoje, keliantis feru per Chesapeake Bay. Negrų laikosi atskirai, ir tolietai keturi, vietoj dviejų: du baltiem vyram ir moterim ir du negram vyram ir moterim. Antrą segregacijos vietą pastebėjom minėtajame Virginijos miestelyje Edenton; gasolino stoty atskiri tolietai baltiesiems ir negrams. Kitur gasolino stolyse tokio atskyrimo ar nepastebėjome ar jo tokiose vietose nėra.

Miamiečiai pasakoja, kad busuose baltieji pasazieriai, jei nėra vietos baltųjų dalyj, atsisėdę negrų vietoj, o vėliau jėję busan negrai, jei nėra vietos jiems paskirtoj dalyj, stovi, žvairai pasižiūri į jų vietoj sėdinečius baltuosius, bet nieko sakyti nedrįsta. Bet jei negras, nesant vietos jiems paskirtoj dalyj, atsisėda prie baltųjų, tai tuojau būna nemandagiai išprašomas.

Idomų nuotikį pasakojo K. Dėpsas.

mums Paukščiai, įvykusį Paukštienės sūnaus Karolio Bieliausko Tropical Arts dirbtuvėlėj. Kartą jo darbininkas negras susirgo pilvo gėlimu. Visi kiti darbininkai pajuto švankią atmosferą. Kai patyrė, kuriam įvyko nelaimė, tai Karolis davė mašiną kitam darbininkui, kad kuo greičiausiai susirgusį vežtų namo. O kai paklausė jo, kodėl jis nėjo į išeinamąją, tai pasiaiškino, kad bijojęs. Mat, ten tik viena bendra išeinamoji buvo.

Gėrimės savo draugais floridiečiais

Tenka pasigėrėt mūsų draugais floridiečiais, kad jie, nors kai kurie ir praturtėję, nepaniekina savo kilmės ir pasilieka ištikimi didžiajai istorinei darbininkų judėjimo misijai: sukurti beklasę visuomenę. Gyvuokit!

S. V.

Montreal, Canada

Kaltina policija vogime streikierių

Kiek laiko atgal, Oil Worker's International Union (CIO-CCL) oficialūs pareigūnai išleido pareiškimą, kuriame kaltina provincialę policiją, kuri be žinios užgriebė (pavogė-kidnapped) penkis unijos narius, streikuojančius prieš Canadian Copper Refiners Ltd. kompaniją. Arestuotieji laikomi "incommunicado" — neprielaidžiant su nieku susisiekti.

Policija iš karto užginciojo, bet vėliau pripažino, kad turi juos areštavusi "apklusinėjimui."

Toks policijos žygis iššaukė kelių organizuotų darbininkų unijų stiprų protestą. Streikas kilo prieš aštuonis mėnesius už tai, kad Canadian Refiners, Ltd., kompanija atsiskakė pripažinti Oil Worker's International Union, afiliavusią į Canadian Congress of Labor-CIO, nežiūrint, kad ši unija Carteriuota Kvebek Darbo Santykių Komisijos.

Kvebeko provincijoje žemiausias uždarbis

Kad Kvebeko provincijoje būriausias darbininkai išnaudojami, tai ta pripažįsta net ir Kanados Statistinis Biuras. Jo surinktomis žiniomis, štai kaip stovi dalykai:

Montreale, 20 proc. visų vyrų darbininkų ir 56 procentai visų moterų darbininkų gauna algos mažiau kaip \$1,500 j metų, arba žemiau \$30 j savaitę. Tuo tarpu Toronto mieste palyginamas skaičius su tokiu uždarbiu siekia 16 ir 47 procentus.

Visoj Kvebeko provincijoje 36 proc. visų iš algų gyvenančių darbininkų šeimos gauna mažiau negu \$2,000 metus. Tuo tarpu, pavyzdžiui, Ontario provincijoje 24 procentai šeimos galvų ir British Columbia 25 procentai gauna mažiau negu \$2,000 metinių algų.

Pagerbti Petroniai

Sausio 31 d., jų namiškių draugų iniciatyva, buvo surengta balius pagerbti Povilą ir Bronę Petronius, juodviečių dvidešimts metų vedybinio gyvenimo sukakties proga.

Serga

Vincas Rašys susižeidė koją darbe.

Elena Macijauskienė jau senai negaluoja, serga.

Vladas Saladžius sunkiai susirgęs kojų skaudėjimu.

Antanas Bulokas darbe susižeidė rankos pirštus.

Visi šie ligoniai gydosi namuose.

Nevardauskienė staiga ir sunkiai susirgė. Ligonė randasi Notre Dame ligoninėje. J.

DETROIT, MICH.

Gerai pavykęs Klubo balius

Užamtramck Lietuvių Klubo balius įvyko sausio 24 d., lenkų salėje, ant Connant ir Belmont. Žmonių buvo, galima sakyti, labai daug. Mat klubo nariai yra verčiami eiti į savo parengimus arba užsimokėti bausmę.

Buvo ir programa.

Svetainėn įėjęs radau dainuojant Vaitaką, kuris turi taipgi įsteigęs Ann Harbor radio programą. Jis dainavo liaudiškas daineles ir girdėjosi atliekant jas gerai. Jis labai gerai jaučiasi ant scenos, todėl jam viskas gerai sekasi. Jo dainuojamos dainelės publikai patiko.

Kitą programos dalį išpildė mokyklos mokiniai. Buvo taipgi ir šokių, kaip tai tapdane, tip toe dance ir vėdevilių šokiai. Visi mokiniai pasirodė scenoje labai gambiai ir jų, kaip tokių, kostiumai buvo gražūs. Ir visos grupės atlikę šokiai žavėjo publiką ir juos palydėdavo gausūs aplo-dismantai.

Programą vedė adv. St.

Masytė. Programai užsibaigus buvo iškvietas klubo pirmininkas Charles Martin, kuris pasakė kalbą ir pažymėjo, kad šią programą suorganizavo Masytė ir todėl jai priklausanči šį garbė už jos gražų pasidarbavimą. Ką Martin pasakė apie klubo reikalus, netaip svarbu, todėl ir neminėsiu.

Po programai visi linksminosi ir baliavojo. Iš to klubui bus daug pelno. Buvo muzika ir, kas norėjo, galėjo pasišokti. Mano aukštas kraujas buvo taip įkaitintas šios programos, kad trimis pėdomis pakilo aukštyn.

Apie Detroito lietuvių klubą

Detroito Lietuvių Klubas laikė savo susirinkimą sausio 25 d.

Iš metinių valdybos raportų matėsi, kad praėjusiais metais veiktai neblogai. Daug darbo nuveikta namo pagerinimo reikaluose. Namų pagerinimas ir vidaus įrengimas išsavo \$55,409.34. Pagal klubo prez. P. Smalsčio pareiškimą, klu-

bas, galų gale, turės apie kelis tūkstančius skolos. Vadina-si, klubas dar gerai stovi ir dailiai atrodo.

Buvo daug kalbėta ir ginčytasi, bet skaitytojams ir klubiečiams tai jau ne tiek svarbu.

Visa valdyba gavo metines algas ir vienam buvo ekstra dadėta, tai V. Steponkevičiui, kuris buvo paskirtas prez. P. Smalsčio prižiūrėti namo taisymo eigą. Mat Smalstis nenorėjo išlikinėti iš darbo. Steponkevičius gavo \$20, tai labai nedaug.

Kadangi Steponkevičius tik tiek tegavo atlygtinį, tai man atrodo, kad prez. Smalstis, galima sakyti, vienai vienas visą darbą varė pirmyn. Tai jo darbas yra penkis sykius didesnis už Steponkevičiaus. Nors prez. nereikalavo už tai atlyginimo, bet, mano supratimu, klubo nariai sekantiems susirinkimams turėtų jam suteikti kokį atlyginimą už jo visą darbą.

V. Zabul.

Su pradžia metų pranešame **biznieriems, kad a Laisvės spautuvė gali padaryti bizniam kalendorius 1954 metais.**

Philadelphia, Pa.

Vel plaks juoda rykštė

Kai aš girdžiu kitus kalbant arba skaitau laikraščiuose apie darbininkų kovas su turtingais darbu žmonių išnaudotojais, tai dar nebuna taip skaudu ant širdies. Bet kada pamatai savo akimis, kaip darbdaviai smaugia ir išnaudoja savo darbininkus, tuomet jau pasidaro per daug skaudu.

Praeitais metais kelis kartus buvo Laisvėje rašyta apie Heintz Mng. Co. fabriką. Šiuo laiku ten dirba 2,950 darbininkų. Išdirbama daug visokių civiliniams žmonėms reikmenų, dirbama be jokios pertraukos nuo pereinamo buvusio karo. Čia išgalejęsi per 17-ka metų kompaninė unija. Darbo sąlygos labai blogos, Skubumas nežmoniškas. Taipgi ir atlyginimas labai žemas, palyginus su kitų fabriku, kur dirbama tokie patys reikmenys.

CIO plieno darbininkų susivienijusi unija atsuntė savo gabius pareigūnus organizatorius. Organizavimo CIO unijon tam tikslui įsteigta net šava įstaiga nepertoli fabriko. Ch. Ford, distrikto CIO unijos vadas pareiškė: kad jie iš čia tol nesitrauksią, kol Heintz fabriko darbininkai nebus suorganizuoti į CIO plieno darbininkų uniją. Bus sunki ir atkakli kova, ims laiko kol tai pavyks įvykdyti. Per pusmetį tęsėsi ši kova ir buvo pasiekta gerų rezultatų: CIO unijos viršininkai su pagalba Federal Labor Board, jau ruošėsi prieš balsavimą. Kompanija pajutusi jau gresiantį pavojų paleido iš darbo virš tris šimtus darbininkų, po kėlių savaičių atleido dar 160 darbininkų. Kompanija teisinasi, kad darbai sumažėję. Bet, faktinai, kompanija atleido nuo darbų veikliausių CIO narius, kad tuomi laimėjus unijos pasirinkimą laike balsavimą.

CIO vadai, pastebėję kompanijos gudravimą, atidėjo balsavimus neribotam laikui. Kompanija tuomet ir vėl pradėjo priimdinėti prie darbo šimtus darbininkų. Bet visai naujus. Nei vieno seniau atleistų darbininkų neprieimė atgal.

Vėliau CIO plieno unijos organizatoriai permatė dalykų stovį, suprato, kad jiems tęsti toliau organizavimo darbas gali nepavykti, tadgi jie paskyrė šį darbą tęsti Automobilių unijai. Ši unija dėjusi didžiausią pastangą, kad nors kiek didesnę dalį darbininkų patrauktų prie didelės ir galingos CIO auto unijos. Bet laikas buvo per trumpas, nes valdžios NLRB atstovai paskelbė balsavimus sausio 14 d. 1953 m.

Pirm balsavimų kompanijos samdytas automobilis su garsiakalbiu per visą savaitę skleidė propagandą. Rytiais ir vakarais visai šmeiždamas CIO uniją. Gązdino streikais ir streikų dideliais nuostoliais darbininkams, aukštomis mėnesinėmis mokesčiais ir tt. Pati kompanija žadėjo savo darbininkams suteikti geras darbo sąlygas ir būk tai pakelsianti daug aukštesnę užmokestį, negu kad CIO unija reikalauja.

Nevienam kompanijos ištikimam vergui buvo aiškinta žodžiu ir raštu, kad jie netikėtų kompanijos propagandai ir blofui ir kad jie balsuotų už tikrą darbininkų uniją dėl savo ir kitų labo.

Man susiginčijus su kompanijos unijos vadais, neišvėręs pasakiau sekamai: Vos užgimęs šuhalis yra aklas per 9 dienas. Bet yra dar tokių darbininkų, kurie buna aklais per visą savo amžių.

Balsavimuose dėl unijos pasirinkimo, kompanijos unija išėjo laimėtoja 178 balsais. Tadgi reikia visvien pa-

sidžiaugti, kad toks didelis skaičius UAWU-CIO narių paaugo trumpu laiku, neatsižvelgiant į daromus iš kompanijos persekiojimus ir vedamą melagingą propagandą aukso kalnų pažadais.

Dar nepatirta, kuriam laikui kompanija pasirašys su savąja unija sutartį. Bet teko nugirsti, kad virš minėtos abiejų įvare didelį kinkų dėbėjimą kompanijai ir jos unijai. Bet, kol kas, kompanija su savo unija dar kuriam laikui pasilieka galioje ir juoda rykštė plaks darbininkus.

Unijistas.

BINGHAMTON, N. Y.

Dagilio poezijos rinkinio prenumeratoriai

Sekami užsiprenumeravo A. Dagilio poezijos rinkinių knyga: A. ir J. K. Navalinskai, P. K. Jozapaitis, J. Vaičekauskas, V. Kapičiauskienė, I. H. Vežis, Ona Willius, Paulina Bakšienė, J. Strolis, Tony Varanauskas, L. ir U. Si-muliumai, A. ir L. Mainioniai, V. ir E. Čekanauskai, J. ir A. Žemaičiai, V. ir B. Zmitraitės, P. Jasilionienė, N. ir J. Stroliai; taipgi A. Plioraitienė iš Brooklyn, N. Y., ir Ona Gaskauskienė iš Huntington, N. Y.

Aukavo virš minėtos knygos išleidimui: A. ir J. K. Navalinskai \$5.00, Augustina S. \$5.00, P. Jasilionienė \$2.00, J. Vaičekauskas \$1.00, V. Kaminskienė \$1.00, LLD 20 kp. Moterų Klubas \$2.00. Viso \$16.00.

Moterų Klubu vardu širdingai dėkoju visiems, kurie tik prisidėjote prie šios vertingos knygos išleidimo pinigais, užsipren, ja ir aukodami, taipgi tiem, kurie pasizadėjo ir išpildė. Manau ir kiti pažadus išpildys, įvertindami virš minėto klubo užsibrėžtą darbą, ypač autorių A. Dagilį, kuris yra pašventęs daug brangaus laiko. O dienraštis Laisvė turės darbo šios knygos atspausdinimui. Prašau visų užrašyti šį poezijos rinkinį.

Taipgi dėkoju ir Onai Gaskauskienėi už prisijuntimą \$1.00 minėtai knygai išleisti taipgi ir už pareiktus komplementus Moterų Klubu vardu.

J. K. Navalinskienė.

Mot. Klubu vadininkė

Juozapaitis ištiko nelaimę

Petrą ir Katriną Juozapaitis ištiko nelaimė jų pačių namuose. Ugnis padarė nuostolių virš \$5,000. Visas namo vidus išdegė ir rakandai sugadinti. Namas užsidegęs nuo perkaitusio pečiaus.

Dar gerai, kad Juozapaitis turėjo pakankamai apdraudęs. Taipgi laimė, kad ne nakties laiku užsidegė, tai gal ir gyvybę būtų praradę. Užsidegė vasario 1 d. 5 val. po pietų.

Pėtrui ir Katrinai reikiame gilią užuojautą.

A. ir J. K. Nelesh.

Mūsų ligonės

Valerija Kaminskienė nusidegino ranką skalbyklos darbe vasario 2 d.

Karštas presas buvęs sugėdęs ir užkrito ant rankos. Pakol tą presą atidarė, tai ranka smarkiai apdegė. Buvo nuvesta ligoninė. Daktarui apžiūrėjus, buvo suteikta pagalba ir grąžinta į namus, 300 1/2 Clinton St.

Dar vis tebeserga Ona Mikolajūnienė ir Eva Pailionienė. Pasveiko Bronė Zmitraitė. Džiugu pasveikusią matyti.

Jau nuolė Lillian Mikolajūnaitė, kuri ilgai serganti, toko sužinoti, kad eina geryn, bet iš lėto. Ji randasi Broom County Hospital, Chenango Bridge, N. Y.

Linkėtina visoms ligonėms greitai pasveikti. Josephine.

ABRAOMAS LINKOLNAS

Kai amerikiečiai prisimeina Linkolną, tai dažniausiai tokį, koks jis jiems piešiamas po 1860 metų rinkimų 16-tu Amerikos prezidentu. Tai buvo kritiški laikai, kai kraštas buvo beskyklas į dvi dalis, nesutarėdamos dėl atskirų valstybių, teisių ir vergijos. Linkolnų aukštą, petingą vyrą iš Vakarų išrinkus prezidentu ir jam prisiekus, 11 pietų valstijų pasitraukė iš federacijos ir pasiskelbė Amerikos Konfederacijos Valstybėmis.

Kai 1861 metais prasidėjo karas, Linkolnas viską darė, kad išsaugoti Uniją — net ir su kompromisu pakliti vergiją ten, kur ji laikoma teisėta. Bet 1862 metais jis įsitikino, kad karo antrasis didysis tikslas yra vergijos visiškai panaikinimas. Jam vadovaujant abu šie tikslai buvo pasiekti, todėl Linkolnas istorijai pasiliko kaip Unijos išsaugotojas ir "didysis išlaisvintojas".

Kada Linkolnas, iš tolimos provincijos kilęs, buvo prisaikdintas prezidentu, jis tebuvo menka politinė figura ir taip trumpai, jog net ir jis pats, republikonų partijai nutarus išstatyti jo kandidatūrą, pareiškė: "Juk niekas, išskyrus Illinois valstijoje, nieko nežino apie mane." Praėjo kiek laiko, iki jis apsiprato savo naujojoje vietoje, bet tada jis tapo vienas didžiausių

žmonių istorijoje, kurio i-dėja buvo: "tauta sutinka, kad jos vienas pagrindinių įsitikinimų yra, kad visi žmonės yra lygūs."

Jis šį įsitikinimą ir skelbė ir giliai juo tikėjo. Tai išreikšdavo paprasčiausiais žodžiais. Štai jo kalba 1864 metais 166-jam Ohio pulkui.

Taręs, kad pergalė suteiks "visoms rasėms vienodas teises", jis kovų išvargintiems kariams pareiškė: "Ir jūs neužmirškite to, ką sakiau, ne dėl manęs, bet dėl savęs. Aš tik atsitiktinai esu Baltuosiuose Rūmuose. Aš esu tik liudininkas, jog ir jūsų vaikai į šiuos rūmus gali lygiai taip pat patekti, kaip atsitiktinai pateko mano tėvo sūnus."

Taip kalbėjo prezidentas, kurio karjera prasidėjo medkirčiu, ūkininku, laivūninku, tarnautoju ir pašto viršininko profesijomis.

Jo kalbos metu karą laimė galiausiai persisvėrė Unijos naudai; buvo paskelbtas vergijos panaikinimas, vergų išliuosavimas. Linkolnas buvo pačioje savo didybėje — politiškai, intelektualiai ir morališkai. Bet jis niekadoms neatsisakė nuo tautos, kurią jis taip ir pasitikėjo. Gal tai yra priežastis, kodėl ir amerikiečiai, prisimindami Linkolną, atsiliepia apie jį šilčiau, negu apie kokį kitą jų didvyrį.

C. C.

UŽBURTOJI SIELA

10-24-52

Parašė ROMAIN ROLLAND

-75-

(Tąsa)

Kaip ir jo motina (prie to prisidėjo kai kurios neprieklausios jo motinos pastabos), šis žmogus, subtilaus, bet nuolinto gyvybingumo, savo ruožtu jautė neaiškų pavojų dėl šios moters spinduliavimo, dėl jos trykštančios sveikatos. Jis karštai jos geidė, ir jis jos bijojo. Jūdviejų pasivaikščiavimo metu jis jusdavosi paliejęs. Tobulas Anetos laisvumas kiekvienoje aplinkoje, kokioje ji bebūtų, dar labiau jį kankindavo. Ir nors ji būtų mylėjusi tą jo kankinantį jausmą, jei būtų ji pastebėjusi, jis dėl to jautėsi pažemintas. Bet ji to nepastebėjo. Ji visa buvo pasinėrusi savo vidinėje giesmėje. Anetos klaida buvo ta, kad ji visai nepagalvodavo, jog šios giesmės niekas kitas negirdėjo, kaip tik ji; ir ji nematė baimingo Žiulijeno žvilgsnio, klausiančio: — Kam, dėl ko ji juokiasi?..

Ji atrodė taip toli..

Jis vis matė — jis geriau matė kaip kitados — jos dideles dvasines dorybes, jos moralinę energiją. Ir tuo pat metu ji jam likdavo pavojinga mįslė. Jis buvo padalintas tarp dviejų priešingų jausmų: tarp nenugalimo patraukimo ir tamsaus nepasitikėjimo; tai buvo tarsi liekana to pirmąsio instinkto, kuris šių dienų vyrui ir moteriai primena įgimtąjį lyčių neprieklausumą, kuriam kūno susijungimas buvo forma. Tas įtaringas apsigynimo instinktas, gal būt, yra stipresnis tokiuose vyruose, kaip Žiulijenas — stiprios inteligencijos, bet skurdus patyrimo. Kadangi jis negali pakliauti permatyti moters, jis ją matė čia per daug paprastą, čia kupiną spastų. Prie tų minties svyravimų Aneta dar prisidėdavo su savo kaitaliojimais čia viską pasakyti, čia viską nutylėti, čia viską parodyti, čia viską paslėpti, su savo aistringuo atviraširdišku antplūdziais ir su savo aklinomis tytomis, kuriuos kartais trukdavo net pusę pasivaikščiavimo... Tos baisios tylos (kuris vyras nėra dėl jų kentėjęs?), kurių metu gyvenimas palydovės, einančios greta, iškeliauja į sritis, kurių niekad nepažinsi!.. Tai ne dėl to, kad jos paprastai dengia labai gilius paslaptis! Pasitaiko ir taip, kad, jei ten patektum, uždanga nebūtų aukščiau kulnų... Bet nors ir kažkoks būtų uždangos storumas, tylos užuolaidą yra nepermatoma: akis ten neišvelgs. O vyro kankintojas proutas turi gražų užsiemimą iš to nusikalti keliančias nerimą paslaptis. Niekadoms nekiltų mintis toliam Žiulijenui, kad jis gali būti jų autorius, ir kad moteris tyli dažnai tik todėl, jog ji jaučia, kaip blogai ją vyras supranta. Kartais Anetos pašaipiška, rūputį nuvarginti tyla nukėsdavo klaidingai išaiškintus jos jausmus to, kuris ją mylėjo, nes ji žinojo, kad jis mylėjo ją netikrą ir kad tikros jis jos nemylėtu...

"Jei tu nori... Kaip nori!.. Sutinku.

Aš nesu tokia, kokia esu. Aš esu tokia, kokią tu mane matai.."

Bet šios taikingos tylos pasitaikydavo tik tam tikrą laiką. Nuo tos dienos, kai Aneta pastebėjo, kad gali būti pavojingas atvirai išsiaiškinti (nes Žiulijenas nebuvo tokiam stovyje, kad ją suprastų) ir kad apdairiau būtų tylėti, ji prašė. Tylėti, kad būtų galima apsaugoti Žiulijeną nuo bereikalingo rūpesčio, — taip. Bet juo piktnaudoti — ne. O jei kalbėti būtų pavojinga, tuo labiau! Tik tada jau nebebūdavo galima išvengti tylos. Juo didesnė buvo rizika, tuo aršesnis išdidumas, noris akiplėšiškaiai jai pasipriešinti. Šis meilės bandymas vertė smarkiai plakti jos širdį. Jei bandymas pasisektų, ji tik dar labiau mylėtų Žiulijeną. O jei nepasisektų?... Jis pasiseks... Argi Žiulijenas jos visiškai nemylė?.. Teįvyksta, kas galės!

Ji lošė sąžiningai. Bet jis, yra iš tų vyrų, kurie mėgsta, kad jų partnerė sukčiautų. Silvi, sužinojęs apie Žiulijeno meilę ir apie vedybų sumanymą, prigrasino Anetai, kad ji nesugalvotų, saugok dieve! pasakyti tikrą tiesą! Aišku, jis turi žinoti dalį tiesos. Tegū būtų ir taip, kad per vestuves civilinės valdžios aktai jam tai paaiškintų. Bet visados yra būdų pritaikyti tiesą. Jei tas berniokas ją myli, jis užsimers. Tegū tik ji jam akių neatverta! Tai būtų tikrai per daug kvaila! Vėliau jie turėtų laiko viską pasipasakoti... Silvi kalbėjo kaip tikrai patyrusi moteris. Jis norėjo gero savo seseriai (ji norėjo ir sau, ir nebūtų supykusi, jei būtų galima ją kuo greičiau atitolinti nuo savo buto); ji galvojo, kad nėra privaloma visiems sakyti tiesą, ypač sužadėtinui: užtenka jį mylėti! Anetos tiesa, aišku, buvo nekalta; bet vyrai yra silpni. Jie negali pakelti jokios tiesos. Jiems reikia ją dozuoti...

Aneta ramiai išklaušė Silvi ir emė kalbėti apie kitką. Veltui atsakinėti: ji veikis tik savo galva. Silvi moralė nebuvo jos moralė. Ir jai atrodė geriau nesakyti, ką ji apie tai galvoja. Silvi buvo Silvi. Ji ją mylėjo... Bet kokių žvilgsnių ji būtų išmatavusi kiekvieną kitą, kuris jai būtų taip kalbėjęs!

— Vargšėlė Silvi!.. Ji sprendžia apie vyrus pagal tuos, kuriuos buvo pažinusi. Mano Žiulijenas yra kitoks. Jis mane myli tokią, kokia esu. Jis mylės ir tokią, kokia buvau. Aš nieko neturiu nuo jo slėpti. Aš niekados juo nenuskriaudžiau. Jei buvo padaryta klaida, aš nusikaltau tik sau pačiai..

Nutarusi kalbėti, pramatydama pavojų, bet pasitikėdama didžia Žiulijeno širdimi, ji pradėjo pašnekęsi apie savo praicitį. Abu drovėdamiesi, jie visuomet šio klausimo vengė. (Bet Aneta, ne kartą buvo išskaičiusi Žiulijeno akyste tai, ko jis troško ir bljojo ją klausiti, tai, ką jis būtų norėjęs žinoti ir nežinoti.)

(Bus daugiau)

Worcester, Mass.

Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugijos veikimas

Vasario 3 d. įvyko Lietuvos Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos mėnesinis susirinkimas, kuriame valdyba išdavė atskaitas ir raportus iš praėjo mėnesio veiklos. Taipgi raportus išdavė įvairios komisijos. Pasirodo, kad viskas vedama gerai ir tvarkingai.

Chareles A. Wallent įstojo į mūsų draugiją. Tai dar jaunas vyras, tik 26 metų amžiaus; Amerikoje gimęs ir gražiai lietuviškai kalba, vedęs su Norma Ceponiute, višos apylinkės lietuviams žinoma kaippo meno mylėtoja. Linkėtina jiems laimingos ateities ir gausios šeimos.

Draugija šiuo metu turi nemažai ligonių, tarp jų randasi Liudvisė Sodeikienė, kuri yra daug pasidarbavusi progresyvių draugijų veikime. Jos vyras neperseniai mirė. Dabar ji pati randasi miesto ligoninėje pavojingoje padėtyje. Partarina nariams ją aplankyti.

Susirinkime nutarta pagražinti svetainę, ją puošniai išdazant ir kas reikalinga pataisyti. Šis darbas draugijai kainuos kieklioka šimtų dolerių. Vien iš narių mokesčių labai sunku padengti tokios išlaidos, kuomet viskas dabar taip pabrangę. Todėl draugijos nariai ir jos simpatikai turėtų lankyti mūsų draugijos

parengimus ir tuomi prisidėti prie naudingo darbo.

Vasario 21 d., 6 val. vakare, įvyks didžiulis metinis Lietuvos Sūnų, Dukterų Dr. banket. Geriausias šeiminiškės apšėmė-gaminti skanius valgius, o mūsų bartenderiai suteiks skanių gėrimų. Prie to dar bus ir gera muzika. Šokiai užtruks ligi vėlybos nakties. Įžangos bilietai kainuos tik \$2.

Taigi, jei norite praleisti smagiai laiką, tai nepamirškite vasario 21 d., 29 Endicott St.

Sekantis Draugijos susirinkimas įvyks kovo 3 d., 7:30 val. vakare. Norintieji prie draugijos prisirašyti atleikite į susirinkimą ir būsite prirašyti.

Ar Tamsta jau gavai Laisvę naują skaitytą? Jei ne, tai pasirūpink gauti.

MATTHEW A. BUYUS
(BUVAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

* * *

426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
Market 2-5172

CHARLES J. ROMAN

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liudėsio valandoj kreipkitės prie manęs diena ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermininė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.
Telefonas Poplar 4110

Apie vieną iš mūsų garbės viešnių

Aną dieną prižadėjau pasakyti, dėl ko rengiama banketas pagerbti Marijoną Kalvaitienę ir Oną Titianienę. Pažadą pildau. Bet—

Pirm to noriu priminti, jog tas banketas įvyks jau šį sekmadienį, vasario 15-tą. **Pradžią — pietūs — 2 valandą.** Po pietų bus įdomi programa. Vieta: Liberty Auditorija, Atlantic Ave. ir 110th St., Richmond Hill.

Marijona Kalvaitienė

Kalvaitienei ir Titianienei neseniai suėjo 65 metai amžiaus. To amžiaus sulaukė, ar ne už ilgo sulauks, daugelis mūsų gerų draugių ir draugų. Gailla, kad ne visus spėsime visuomeniškoms sueigomis pagerbti. "Tai kokių sumetimų rengiama toms dviem?" tūlas klausia rengėjų. Atsakome:

Draugiškoje sueigoje toms dviem, turėsim progą parodyti savo pagarbą ir visoms toms kitoms darbo moterims, kurios nudirbo daug visuomeninio darbo, nežūrint sunkių darbininkės gyvenimo sąlygų. Šiandien pavyzdžiui Marijoną Kalvaitienę.

Visą gyvenimą ji dirbo sunkų darbą. Dažnai turėjo nepatogias darbo valandas. Auklėjos nemažą šeimą. Užlaikė jai namus. Tačiau, kada organizacija šaukė darbu, ji savus reikalus atidėjo kitai dienai. Savo rūpesčius paliko namie. Ji su šypsena atėjo dirbti ar paremti organizacijos darbą.

Ją matome baliuose su būriu draugių ir draugų. Išgirstame linksmą dainuoklę vedant dainyvių nuotaikai paskaidrinti. Matysi ir svarbios prakalbos ar prelekcijos išklausant nuo pradžios iki galo.

O jeigu bankete nematai Marijonos publikoje, nueik į virtuvę. Tikriausia ten bus Marijona šeiminiųkaujanti tam banketui. Šį sekmadienį ją matysime už garbės stalo.

Ką sako jos vyras Julius apie tokią savo žmoną? Tikiosai, kad jis neatsisakys tarti žodį pokalyje. Gi mes atsilankymu praleisti vasario 15-tos, popietį su toms dviem draugėmis parodysimės joms, jų šeimoms ir visuomenei, kad mes aukštai įvertiname jų tą sunkų, bet būtiną visuomeninei darbą.

Busų streikui pasibaigus, visos mokyklos atsidarys įprastomis valandomis.

GLENN'S RESTAURANT & BAR

Buvęs RUSSIAN INN dabar lietuvių Glenn šeimos nuosavybė

A. TODER IR JO ORKESTRAS
A. DONCOV DAINOS IR ARMONIKA
Žemos kainos CIA RENKASI LIETUVIAI
219 2nd Avenue (arti 14th St.)
NERA MINIMUM MOKESTIES IR NERA COVER CHARGE Penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais Floor Show, Dainos ir Soklai, Sauni Orkestra.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Pradėjo laikraščio užrašinėjimo vaju

Newyorkietis Spaudos Laisvės Komitetas paskelbė kampaniją užrašinėti anglišką darbininkų laikraštį. Savaitraščio The Worker yra pasiūlyta gauti 13,000, dienraščio Daily Worker 1,500.

Kvotas turi pasiskyrę ir kiti miestai visose rytinėse ir vidurvakarinėse valstijose. Gir-dėta, kad ir lietuviai Brooklyn-e kooperuoja. Jie jau gavę atnaujinimų ir stengsis gauti naujų skaitytojų.

Didmiestyje laikraštis gaunamas ir ant daugelio standų darbininkais apgyventose srityse. Tačiau užsisakius į namus užtikrinta kožno numerio gavimas. Dienraštis dažniausia ateina tą pačią dieną, kuriai išleistas. Retkarčiais gaunamas antrą dieną. O savaitinis visuomet gaunamas penktadienį ar šeštadienį.

Greta prumeratų ir parduodamų ant standų, dažnai matosi laikraštį pardavinėjant prie sėlių laike pramogų. Kartais susimobilizuoja grupės eiti po namus pasirinktoje apylinkėje, supažinti tos apylinkės žmones su tuo laikraščiu. Taigi, bendrasis skaitytojų kiekis yra didesnis, negu esamas prumeratorių sąrašuose.

Uždraudė "lojalumo" evikcijas

Vasario 7-tą J. V. vyriausio teismo teisėjas laikinai uždraudė šalinti iš buto projektuose žmones dėl lojalumo priesaikų.

Einant Gwinn Amendmentų, projektų gyventojams buvo įsakyta eiti politinę išpažintį. Kurie to nepaklausyti, grasi-nopėka ir prievartos šalinti iš buto. Teisėjo Robert A. Jackson drausmė apsaugo gyventojus nuo prievartos tas išpažintis eiti. Apsaugo nuo evikcijos tuos, kurie tų išpažinčių neis.

Apsauga kol kas yra tik laikina. Tačiau didžioji darbininkų pašalpinė — IWO — vykdo kovą ir toliau. Kai vyriausias teismas susirinko savo sesijoms kovo mėnesį, IWO reikalau, kad uždraudimas būtų padarytas pastoviu.

Didžioji darbininkų pašalpinė atliko savo narių ir visuomenės apsaugai garbingą žygį gaudama tą laikiną drausmę. Ji gaus ir pastoviąją, jeigu patys rendaninkai projektuose ir visuomenė kooperuos.

Clinton Hill srityje, Brooklyn-e, gyventojai atrado ant savo auto užkabintus įsakus nepalikti automobilių gatvė. Gyventojai skundžiasi, kad ten ir už pinigų negali gauti, nėra kitų auto pastatymui vietų.

Teismas saugo meilės pirklių "gerą vardą"

Teisėjas Francis L. Valente prostitucijos teismą vykdo taip, kaip to praeikto verslo reikalai diktuoja. Jis uždraudė leisti teismo salen publiką ar spaudos atstovus.

Ponai teismo ruošėjai iš sytkio teisiniai, būk tai darą apsaugai vienos jaunuolės liūdintojos, Pat Ward. Bet, kaip ją ištikro "saugoja"? Ji fotografuojama ateinant ir išeinant iš jos liūdyimų paduodamos spaudoje paskelbti išpašos Tokios išpašos, kurios žemina jos pačios pobūdį. Bet nei žodelio apie tai, kas ją prostitucijon įtraukė. Nei gu-gu apie jos pirkėjus.

Greta kitko, išpublikuota, kad ji 17 metų būdama jau turėjo kūdikį. Kad pas Jelkė atėjusi gyventi po dviejų su juo susitikimų. Kad iš ten siunčiama ji klusniai ėjusi patenkinti galinčius jos bosams riebiai apmokėti ponus.

Kokios dar begali būti tokiame teisme slaptybės? Tik-tai tokios, kurios apsaugos keksnamių biznio vedėjus nuo bankrūto. Pirktos meilės var-totojai neskelbiami. Moterys galės ir toliau būti perkamos ir parduodamos.

Reikalauja atsaukti McCarran Akta

Milton M. Jacobs, žymus žydų vadas New York'e, viešame laiške spaudai pasmerkė Walter-McCarran Akta. Jis pareiškė, jog aktas yra anti-semitiškas, yra priešnegriškas ir diskriminuoja kitas grupes. Vienu aršiu nedemokratiškumo požymių tame akte yra tas, kad ir "pilietybėje sutvėriama klasė," rašo Jacobs. "Billus... pastumia natūralius žuotus piliečius ir antros klasės pilietybę..." Jacobs ragino spaudą pasisakyti prieš tą aktą.

Tokių pastumėtu į antros klasės piliečius yra 11,000,000 sveturgimių Amerikos piliečių. Paličiai milijonus imijstų. Dėl to sujudo ir unijos. Prieš Walter-McCarran Akta jau veikia ar mobilizuojasi veikti visos unijos, kurios yra vertos unijos vardo.

Išvyksta į Floridą

Brooklynietis P. Stankevičius aną dieną buvo užėjęs į Laisvės red. ir pasimokėjo "bausmės" \$3 už tai, kad nebuvo dienraščio metiniame bankete. Švečias sakė, kad jis su žmona Antanina ir anūku šeštadienį išvyks į Miami, Floridą, paš savo dukterį paviešėti.

Laimingos jiems kelionės ir smagių atostogų!

Teisėjas Sylvester nusprendė, kad valstija turės sumokėti našlei Mrs. St. George \$40,712 už jos vyrą. Ji nudūrė iš įstaigos paleistas nepasveikęs pamišėlis. Tas pats asmuo nudūrė kitus 3 ir sužeidė 3 asmenis.

Laivakroviai gaus tuos 17 centų

New Yorko laivakrovių kompanijos "tuojau pradės mokėti" po 17 centų per valandą daugiau mokesčių. Taipgi pradės atmokėti tais priedais užvilktas sumas nuo 1952 metų spalio mėnesio. Tie priedai tuomet buvo arbitratoriaus pripažinti mokėtinais, bet firmos nemokėjo. Jos laukė valdinės algoms stabilizuoti įstaigos žodžio.

Pažadą paskelbė kompanijų sąjungos viršininkas John Lyon.

Paskubėjimas paskelbti tuojau po to, kai valdinė algų kontrolė pasinaikino, padarytas ne be priežasties. Laivakroviai sako, jog kompanijas skubino baimė, kad darbininkai nepareikalautų panaujinti derybas ir didesnių priedų. Skubino baimė, kad gali prasidėti streikas.

Laivakroviai pirm paskiausių derybų reikalavo po 50 centų priedo. Toks priedas būtų siek tiek priartinęs ryti-čių laivakrovių algas prie gaunamų Pacifiko pajūryje, kur darbininkams vadovauja Harry Bridges. Bet kad buvo algų kontrolė, darbininkai buvo nusileidę, dirbo tikėdamiesi gauti po 17 c. priedo.

Darbininkai užtaria negrų šeimą

Unijistai ir šimtai kitų Bronx gyventojų pradėjo atviručių kampaniją už negrų šeimą, kurią Metropolitan Life Insurance Co. nori pašalinti iš buto. Ta šeima ėjo į projektą kaip įniamiai baltųjų šeimoms. Per 13 metų ten nebuvo negrų.

Parkchester projekto byla tapo taip populiari Bronx'e, jog net penktosios klasės mokiniai kartą tai svarstė savo susirinkime Liaudies Mokykloje 106-je. Pasėka balsavimo: 170 balsų, kad negrai būtų įleidžiami į projektą, 75 priešingi.

Nufilmavę policija su gembleriais

Policijos viršininkas Monaghan suspendavo 3 aukštus viršininkus iš tų pareigų. Taipgi kiti 25 detektyvai sugražinti į uniformas. Tarpe tų irgi yra keli aukštesnieji.

Sukrėtimas įvyko po to, kai Brooklyn grand džūrė kaltina, kad inspektoriai ir "aukštesnieji" kalti už slaptosios policijos eilinių poelgius. Sakoma, kad nutrauktos detektyvų su gembleriais pašnekėsių filmos Brownsvilleje nustebins daugeli.

Mitingas reikalaui Milgromui laisvės

Komitetas Milgromui išlaisvinti šaukia masinį mitingą New York'e vasario 24-tos vakarą. Reikalauja, kad jis būtų išleistas iš Ellis Island po kaurcija.

Sam Milgrom užsipelnė ragangaudžių rūstybę savo neatlaidžiu veikimu darbininkų gerovei per 30 metų.

LDS pirmos kuopos vakarieniė

Williamsburgo LDS pirmos kuopos vakarieniė įvyksta 21 dieną vasario (Feb.), 7 valandą vakare. Tai bus šeštadienio vakaras, visokiais atvejais tinkamas vakaras gerai pabaliavoti.

O baliavosime, tai baliavosime. Rengimo komisija pranešė pereitame kuopos susirinkime, jog prisirengimo darbas eina nejuokais. Valgiu ir gėrimais taip rūpinamasi, kad visiems tiktu ir užtektu iki soties. Taipgi buvo malonu girdėti, kad šia vakarieniė remia ir geraširdžiai kuopos draugai vietiniai biznieriiai, pasukdami taj, bonkute, tai skanėsi kumpelį; prie to prisideda ir kiti geraširdžiai kuopos nariai, savo kuopos rėmėjai.

Kuopos narys ir Piličių Klubu gaspadorius Juozas Zakaraskas prižadėjo pasirūpinti svetainės papuošimu, idant svečiams būtų smagiau ir maloniau svečiuotis ir linksmintis. Mat, ši vakarieniė įvyksta Piličių Klubu svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyn-e.

Alekas Velička, kuopos prezidentas, ir jo ir visų brooklyniečių draugas Petras Grabauskas prižadėjo susirinkusius svečius palinksinti savo malonimis ir brooklyniečiams mylimomis dainelėmis — "Tumba, tumba..." ir kitomis.

Sokiams bus ir muzika. Draugas Griškus organizuoja muzikantus griežti sokiams. Lietuvišką klumpakojį ir suktingą duosime iš visų spēkų. Tikietai skleidžiami, gan gerai. Jeigu taip eis ir iki galo laiko, tai svečių turėsim apšėčiai. Antanas Balčiūnas buvo paklaustas susirinkime, kaip jam sekasi platinti tikietai. Jis atsakė, jog 10 vakarienių tikiečių turėjo ir jau visą tą kvotą išleido. Kiti atsiliepė panašiai.

Parankiausia gauti vakarieniės tikietus, tai pas Petrą Kapiską, 32 Ten Eyck St., ir pas Aleką Veličką, Lietuvikos restorane, Union Ave. ir Stag St., Centre pas Joną Siurbą, taipgi ir pas kitus pirmos kuopos narius.

A. Gilmanas.

PRANEŠIMAI

DETROIT, MICH.
Detroito Moterys Pažangos Klubu susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario-Febr. 18 d., pradžia 7:30 val. vakare. Draugų Svetainėje, 4097 Porter St.
Visos narės malonėkite dalyvauti susirinkime, nes yra daug svarbių reikalių aptarimui. Apart to klubas jus visas gražiai pamylės karšta arata ir skaniais užkandžiais. Visos būkite susirinkime ir atsiveskite nauju.

N. A., sekr. (30-32)

MONTELLO, MASS.
Draugiškas parengimas Lietuvių Tautiško namo įknygno nudaui įvyks šeštadienį, vasario-Febr. 14 d., prasidės 7:30 val. vakare, bus Liet. Taut. Namu kambaryuose.
Visi apšvietos mylėtojai dalyvaukite šiame parengime, čia bus gar-džių namie gamintų valgių, kavos ir kitokių gardumynų. Prašome visus susirinkinti į tą gražų pasilinksmini-mą.
Rengimo Komitetas. (28-30)

Medus su Arbata

Orui atvėstant, reikia būt at-sargiems, kad neapsirgti slogomis. Labai nadinga yra gerti arbatą su medum, palaikymui vidurių geroje tvarkoje. O, slogom apsigirus, tai tikrai yra reikalinga gerti daug arbatos su medum greitesniam pergale-jimui karšėio.

KVORTA MEDAUS \$1.25 Gaunamas Laisvės Įstaigoj

Aido Choras

Choro pamokos įvyks šio penktadienio vakarą, 8 val., Liberty Auditorijoje Music Room. Visiems seniems ir naujiems choristams svarbu dalyvauti, nes pradėdame pasiūuoti naujoms programoms. Choro Prezid.

SERGA

Bernotas ligoninėje po operacijos

Jurgis Bernotas staiga susirgo vasario 9-tą. Gydymojas įsakė skubiai vežti į ligoninę. Vasario 10-tos ryto 3 valandą padaryta operacija. Po operacijos, sakoma, jo padėti pagerėjusi.

Bernotas randasi Jamaica Hospital, Ward 2. Lankymo valandos antradienį, ketvirtadienį, šeštadienį ir sekmadienį nuo 2 iki 3 po pietų. Pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7 iki 8 vakaro. Ligoninė randasi prie 89th Ave. ir Van Wyck Expressway.

Apie jo padėtį pranešė jo žmona Ursula ir duktė Aldana Katinas. Grįždamos iš ligoninės, jos užėjo pranešti laisviečiams ir per laikraštį kriaučiams ir visiems. Bernotas, daug kur veikliai dalyvaujęs žmogus, visur turi daug draugų. Jie irgi norės jam palinkėti greit pasveikti.

Arlauskas irgi ligoninėje

Andy B. Arlauskas, žinomasis biznieriis, iš Maspetho, vasario 10-tą tapo išvežtas į Kings County ligoninę. Dėl didelio ištinimo kojų ir kitų komplikacijų pasidaryė neįmanoma be ligoninės apsiėiti. Lankymo valandos trečiadieniais, sekmadieniais ir šventadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Linkime draugams greit pasveikti.

Philadelphia, Pa.

HELP WANTED—FEMALE

TYPISTS. General office duties. Recent High School graduates. Centex City office, established business. Steady position; 5 day week; good working conditions. Apply in person. Mr. Hart, HARPER & BABCOCK, (General Agents) 16th floor-Widener Bldg. (28-30)

HELP WANTED—MALE

OPERATORS. Singer. Experienced. Placket and collar setter. Steady work; good working conditions. BARY KNITTING MILLS. Apply in person. Amber & Westmoreland Streets. (28-30)

AUTO MECHANICS. Also needed AUTO BODY & FENDER MEN. Steady Employment. Excellent working conditions. Apply in person. JACOB BROS. (Chevrolet). 217 W. Chelton Ave., Germantown. (28-30)

FOR SALE SEWING MACHINES Singer Style Round bobbin. Portable. Brand new. All attachments. Only \$49.00. Phone any time. WA. 2-5777. (28-30)

Virginia 9-6125

PETER GUSTAITIS, JR., M. D.
MODERNINĖS MASINOS VIDUJINIŲ LIGU TYRIMUI

2-3; 6-8 P. M. 87-20 85th Street
By Appointment WOODHAVEN, L. I., N. Y.
Except Thurs. & Holidays

PETRAS KAPISKAS IR VINCAS SODAITIS

Užlaiko puikų **BAR & GRILL**
32 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.
Telephone EVERgreen 4-8174